

T.C
DEVLET BAKANİ VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

7/14904

Sayı : B.02.0.001/ 475
Konu: Soru Önergesi

SÜRELİDİR
01 Temmuz 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 16.06.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14964-23929/49451 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sn. Tayfur SÜNER'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/14964 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek-1 adet soru önergesi cevabı

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne

Soru 1: Ülkemizdeki deprem uzmanlarına göre, fay hattının tespit edildiği yer konusunda artı-eksi yüz metrelik bir hata payı bulunmaktadır. Durum böyleyken ve başkanlığınızın yaptığı araştırmada burada 10 yıl içinde büyük çaplı bir deprem olma olasılığı yüzde 84 iken, buradaki 159 metrelik sınır nasıl 20 metreye indirilmiştir? Bu kararın alınma gerekçesi nedir?

Cevap 1: Ülkemizde imar planına esas jeolojik-jeoteknik etütler kapsamında diri faylar ve potansiyel diri faylar etrafında tampon bölgelerin oluşturulması sürecinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. 1999 depremlerinin ardından, diri fay konusunda uzman olmayan kurum/kuruluş ve özel sektör tarafından hazırlanan ve onaylanan raporlarda, faylar etrafında 100 m, 200 m ve 400 m genişliklerde, keyfi tampon bölgeler oluşturulmuş, diri olmadığı bilinen faylar yapı yasaklı olarak tanımlanmıştır. Kuzey Anadolu Fayı ya da Doğu Anadolu Fayı, Fay Zonları gibi çok büyük levha sınırı fay zonları ile kıta-içi faylar aynı kategoride değerlendirilmiş, kayma hızları düşük ve tekrarlanma aralıkları 500 yıl ile bir kaç bin yıl içerisinde değişen faylar üzerinde ya da civarında bulunan, ekonomik ömrü maksimum 50 yıl olan binalar için yapı yasaklı kararları alınmıştır.

Sakarya Üniversitesi tarafından hazırlanan ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nce 17.07.2000 tarihinde onaylanan "Sakarya ili, Akyazı İlçesi İmar Planı'na Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu"nda, "Kent içinde yapılan incelemelerde, kuzey kenardan geçen bir fayın varlığı tespit edilmiştir. Bu fay ve bunun yan kollarının bulunduğu genişliği her iki tarafta 75'er m (toplam 150 m) olan koridor içinde her tür yerleşim sakıncalı olup, buradaki konutların boşaltılarak kuşağın yeşil alana dönüştürülmesi önerilmektedir" denilmektedir. Ancak bu raporda hiçbir ayrıntılı jeolojik, jeofizik, morfolojik ve özellikle paleosismolojik gerekçeler belirtilmeden tampon bölge genişliğine karar verilmiştir.

Akyazı Belediyesi tarafından özel bir firmaya hazırlatılan ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nca 26.05.2010 tarihinde onaylanan "Sakarya İli, Akyazı İlçesinde Kalan Tampon Bölge'nin İmar Planı Revizyonuna Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu"nda yapılan jeolojik, jeofizik, morfolojik ve paleosismolojik çalışmalardan elde edilen bulgulara dayanarak fay izinin her iki tarafında 10'ar metre olmak üzere toplam 20 metrelik tampon bölge yapıya yasaklı alan olarak değerlendirilmiştir. Geriye kalan 65'er metre olmak üzere toplam 130 metrelik alan ise önlem almak kaydıyla yapılaşmaya açılacak alan olarak belirlenmiştir.

Raporda, yaklaşık 2.850 m uzunluktaki hat boyunca 5 m ile 10 m arasında değişen dar bir zon içerisinde, ortalama 20 cm ve maksimum 55 cm civarında çok düşük yer-değiştirmeler olduğu, bazı kesimlerde ikincil kılcal kırıklar şeklinde yüzeye çıktığı, kırıkların kalın alüvyon içerisinde gömülü olarak kaldığı ve geniş bir bölgede saçıldığı, 17 Ağustos 1999 depremi öncesi eski depremlere ait yüzey faylanmalarının bu hattı izlemediği ve fay izi boyunca faylanmaya bağlı olarak hiçbir binanın yıkılmadığı belirtilmektedir.

Bilimsel ve mühendislik ilkelerine dayanarak Akyazı İlçesi'ndeki tampon bölgeye ilişkin yapılan çalışmalarda, şu anda çalışmaları yürütülen tampon bölge ile ilgili taslak yönetmelikte belirtilen standart ve esaslar kullanılmış ve yerinde denetimler yapılmıştır.

Soruda belirtilen, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın yaptığı araştırmada 10 yıl içinde büyük çaplı bir deprem olma olasılığı yüzde 84 ifadesi yanlıştır. Başkanlığın böyle bir araştırması yoktur. Bu araştırma Akyazı Belediyesi'nce özel bir firmaya yaptırılmış olup, araştırma, Akyazı özelinde değil, genel olarak o bölgeyi etkileyebilecek fay hatları ile ilgili bir değerlendirmedir.

Soru 2: Böyle bir karar sonucunda, o bölgedeki olası bir deprem felaketi sonucunda bütün sorumluluğu üzerinize alıyor musunuz?

Cevap 2: Böyle bir karar alınırken; ilgili yönetmelik, mevzuat ve yapı standartları dikkate alınmış olup, yapılar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, ilgili belediyeler ve yapı denetim firmaları tarafından denetlenmektedir. Binaların deprem yönetmeliğine uygun yapılıp yapılmadığına ilişkin sorumluluk bu kurumlara aittir.

Soru 3: Bir "Deprem Araştırma Komisyonu Üyesi" olarak, ülkemizdeki fayların haritasının sağlıklı bir şekilde çıkarıldığına ve yapıların bu haritalara göre titizlikle yapıldığını söyleyebilir misiniz?

Cevap 3: Ülkemizde Fay Hatları Haritası'nın çıkarılması konusu, Maden Teknik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü'nün görevidir.

Bu yıl içerisinde; MTA Genel Müdürlüğü tarafından 1/250.000 ölçekte Türkiye diri fay hatları haritası çalışması bitirilmiştir.

Ayrıca, 2009 yılında Doğu Anadolu Fay haritası ile 2003 yılında Kuzey Anadolu Fayının detay atlası çıkartılmıştır.

Yapıların, "Fay Haritası ile Deprem Bölgeleri'nde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik" esaslarına göre yapılması gerekmektedir.

Yapıların bu yönetmeliğe uygun olup olmadığını denetlemek görevi de, belediyeler ve Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'ne aittir. Ayrıca, projeyi hazırlayan, onaylayan birimler ile Yapı Denetim Firmaları da yapıların deprem yönetmeliğine uygunluğundan sorumludur.

Soru 4: Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, görevine ne zaman atanmıştır? Atandığı görev için gerekli vasıflara haiz midir? Bugün deprem olması durumunda ilgili başkanın görevini tam olarak layıkıyla gerçekleştirebileceğini düşünüyor musunuz?

Cevap 4: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı, 20 yılı aşkın bir süre kamuda çeşitli il ve ilçelerde İdareci ve Mülki Amir olarak üst düzey görevlerde bulunmuştur. 1990 yılında Balıkesir - İvrindi Kaymakamlığı'na atanmış, sırasıyla, Konya-Çeltik, Tunceli-Nazımiye Kaymakamlıkları, Mardin Vali Yardımcılığı, Denizli-Buldan, Adana-Kozan, İstanbul-Çatalca Kaymakamlığı görevlerini yürütmüştür. Buldan Kaymakamı iken, 12 Kasım 1999 depreminden sonra Bolu Vali Yardımcılığı'na görevlendirilmiş ve deprem sonrası çalışmaları koordine etmiştir. 25 Ekim 2005 tarihinde Sarıyer Kaymakamlığı'na, 19 Aralık 2008 tarihinde Yalova Valiliği'ne atanmıştır. 3152 sayılı Kanun'un 37'nci maddesine göre, 05 Ocak 2010 tarihinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı olarak görevlendirilmiştir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanı; uzun yıllar yürüttüğü kaymakamlık ve valilik görevleri ile deprem bölgesindeki tecrübe, bilgi ve birikimi neticesinde, Başkanlık görevine uygun nitelikleri taşımakta olup, bu görevi layıkıyla yürütmektedir.